

ÉN: Köszönöm, ott leszek.

Tizenegy óra negyvenkor „befutott“ a kis vonat Szentendrére. A HÉV-állomás a városka szélén van. Mellette egy kedves, tiszta, öreg vendéglő.

GYULA BACSI: No gyere, mielőtt elindulnánk bolyongani a királyi sikátorokon, megiszunk egy korsó sört.

ÉN: Talán akad egy kispörkölt is a vendéglőben.

Beültünk. Nagyon jó volt a sör. Krudy elmesélte a város történetét. Az ő örök-mesekedvű nyírségi muzsikájával. Egyszerre nagy harangzúgás. Hét templom tornyából.

GYULA BACSI: Dél van. Megebédelünk s aztán indulunk.

ÉN: Igenis.

GYULA BACSI: Vendéglős úr! Egy liter savanykás bort hozzon nekünk.

Pompás boroeska volt. Délután négyig poharaztunk, dícsérvén a várat építő Endre szent életét.

ÉN: (Délután negyed ötkor.) Sötétedik. Hiába, késő ős van.

GYULA BACSI: Így kezdődik Kacsóh legszebb dala. Ismered?

ÉN: Ismerem.

GYULA BACSI: Ott látok a sarokban egy zongorát. Eriggy és játsszad el.

Szépen szólt az öreg zongora, a vendéglős most már óbort hozott fel... Beesteledett.

ÉN: Gyula bácsi, fél tíz. Indulunk kell.

GYULA BACSI: Hát akkor induljunk fiam.

Visszautaztunk Pestre, anélkül, hogy Endre király városából egy vakablakot láttam volna... Ez az oka, hogy emesztelni akarván a várost, most már harmadszor térek meg félholt és elhagyott templomaihoz...

Rövid idő alatt háromszor utaztam a fővárossal szinte szomszédos Szentendrére, e minden fenségesség nélkül való királyi városkába. Oka van ennek. Egy alkalommal ugyanis „megsértettem“. (Hitem szerint minden város érző, gondolkozó, emlékező Valaki. Joggal personifikálható. Én minden városra, mint Valakire gondolok vissza. Minden város külön Én, minden városnak van egyénisége, önálló jelleme és titokzatos hatalma. Innét van, hogy az egyik városban boldog az ember, a másokban boldogtalan...)

Ezt a „séreelmet“ a Szindbád örökkön álmódó alkotójával, boldogult Krudy Gyula urambátyámmal követtem el III. Endre városa ellen. Így történt:

GYULA BACSI: III. Endre városáról kellene neked regényt írni. Voltál már Szentendrén?

ÉN: Még soha.

GYULA BACSI: Holnap féltizenegykor várj rám a Pálffy-téren. Kiviszlek fiam a helyiérdekűn.